

HAFTAYA BAKIŞ

Piyasalarda Fed'in faiz artıracığına ilişkin beklentiler azalıyor.

Geçtiğimiz hafta Fed Başkanı Janet Yellen'in Temsilciler Meclisi'nde yaptığı konuşma piyasalar tarafından yakından takip edildi. Konuşmasında faiz artırımlarının kademeli olacağını yineleyen Yellen, tüketim harcamalarının artan seyrinin %2'lik enflasyon hedefini destekleyeceğini kaydederken, işgücü piyasasında da iyileşmenin sürdüğünü ifade etti. Hafta içinde açıklanan işsizlik maaşı başvuruları verisi de Yellen'in işgücü piyasasına yönelik olumlu değerlendirmelerini teyit etti. Buna karşılık, Yellen Çin ekonomisine ilişkin belirsizliklerin ve küresel hisse senedi piyasalarında görülen düşüşlerin ABD ekonomisine yönelik riskleri artırdığını da ifade etti. Yellen'in açıklamalarına piyasanın tepkisi sınırlı olurken, Fed'in 15-16 Mart tarihinde gerçekleştireceği toplantıda faiz artırımına gidilmesi beklenmiyor.

Avrupa'da risk algısı bozuluyor.

Çin ekonomisine yönelik belirsizlikler ile küresel hisse senedi piyasalarında görülen dalgalanmalar Avrupa'da hisse senedi piyasalarını olumsuz etkiliyor. 18 Avrupa ülkesinin 600 hisse senedinden oluşan STOXX 600 endeksi geçtiğimiz hafta %4,1 oranında geriledi. Kasım ayından bu yana Çin'de süregelen belirsizliklerin yarattığı baskıyla gerileme eğilimi sergileyen Almanya'nın DAX endeksi geçtiğimiz hafta da %3,4 oranında geriledi. Söz konusu gelişmede borçlarını ödeme konusunda sıkıntıya düşebileceği ifade edilen Deutsche Bank'a yönelik endişeler rol oynadı. Böylece, DAX endeksi Kasım sonuna göre %21,2 oranında değer kaybetmiş oldu. Deutsche Bank'ın piyasa değeri son 10 ayda %55'in üzerinde geriledi. Son dönemde bankacılık hisselerinde görülen satış hareketinde, bankaların önümüzdeki dönemde CoCo (Contingent Convertible Bonds) tahvillerinin kupon ödemelerini gerçekleştiremeyeceği endişesi de önemli rol oynuyor. Küresel kriz sonrası kullanılmaya başlanan ve sermaye yeterlilik oranının belli bir değer altına inmesi durumunda hisse senedine dönüşerek sermayeye destek vermek üzere yapılandırılmış olan CoCo tahvilleri piyasasının Avrupa'daki büyüklüğü 95 milyar euro seviyesinde.

Bankacılık hisselerindeki düşüşler 2008'dekine benzer bir krizin habercisi mi?

Deutsche Bank'ın yanı sıra son dönemde Credit Suisse ve Societe Generale gibi diğer büyük bankaların da değer kaybı yaşaması ve son yıllarda ABD dolarında görülen değerlenme eğilimi, 2008 krizinde de benzer bir hareketin yaşanması nedeniyle hem küresel ekonomiye hem de ABD ekonomisine ilişkin endişelerin artmasına yol açıyor. Ancak, 2008'deki durumun aksine günümüzde bankacılık sektöründe bir likidite sorununun bulunmaması ve 2008-2009 krizinden bu yana sermaye tedbirleri alınmış olması küresel ölçekte bir kriz ihtimalini azaltıyor. Ayrıca, dolardaki değerlenme bir risk unsuru olarak görülmekle birlikte geçmiş tecrübeler dolardaki değerlenmenin her zaman ABD'de bir resesyona sonuçlanmadığını gösteriyor.

HAFTALIK VERİLER

	5.Şub	12.Şub	Değişim		5.Şub	12.Şub	Değişim
BIST-100 Endeksi	74.204	70.937	-% 4,4 ▼	EUR/USD	1,1156	1,1258	% 0,9 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%11,03	%11,08	5 bp ▲	USD/TL	2,9205	2,9268	% 0,2 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%1,85	%1,75	-10 bp ▼	EUR/TL	3,2552	3,2907	% 1,1 ▲
EMBI+ (baz puan)	449	472	23 bp ▲	Altın (USD/ons)	1.173	1.238	% 5,5 ▲
EMBI+ Türkiye (baz puan)	323	334	11 bp ▲	Petrol (USD/varil)	32,0	32,4	% 1,3 ▲

bp: baz puan

Petrol fiyatları Cuma günü OPEC'in üretimde kesintiye gidebileceği haberleriyle yükseldi.

ABD petrol stoklarında görülen 0,8 milyon varillik düşüğe ve ABD'de petrol çıkarma faaliyetlerinin %60 oranında gerilediği söylentisine rağmen Uluslararası Enerji Ajansı'nın 2016 yılı için petrol talebi tahminini düşürmesi geçtiğimiz hafta petrol fiyatlarının dalgalı bir seyir izlemesine sebep oldu. Cuma günü ise OPEC'in üretimde kesintiye gidebileceği haberleriyle %7,6'nın üzerinde artış kaydeden petrol fiyatlarında haftalık artış %1,3 düzeyinde gerçekleşti.

Altın fiyatları yükselmeye devam ediyor.

Son dönemde küresel hisse senedi piyasalarında görülen aşırı oynaklığın tahvil ve altın gibi güvenli liman olarak kabul edilen yatırım araçlarına olan talebi arttırdığı izleniyor. Geçtiğimiz hafta %5,5 oranında artan altının ons fiyatı, Haziran ayından bu yana ilk kez 1.200 dolar seviyesini aştı. ABD'de faiz artırım beklentilerinin zayıflaması da doların değer kaybetmesine neden olarak altın fiyatlarındaki artışı önemli ölçüde destekledi.

Cari açık 2009'dan bu yana en düşük seviyede...

Ödemeler dengesi verilerine göre Türkiye ekonomisi Aralık 2015'te beklentilere paralel olarak 5,1 milyar dolar cari açık verdi. Petrol fiyatlarındaki düşüşün sürmesi Türkiye'nin enerji ithalatı faturasının azalmasına neden olurken, yıllık cari açık 32,2 milyar dolar ile 2009'dan bu yana en düşük seviyesine indi. 2015 yılında cari açık/GSYH oranının %4,5 düzeyinde gerçekleştiğini, söz konusu oranın 2016 yılında ise %5,5'e yükseleceğini öngörüyoruz. ([Ödemeler Dengesi raporumuz](#))

S&P'den aktif kalitesi ve fonlama vurgusu...

S&P'nin Avrupa, Ortadoğu ve Afrika (EMEA) bölgesinin bankacılık sektörü risklerini incelediği raporunda 2016 yılında Türk bankalarının kredi büyüme hızının gerileyeceği tahmin edilirken, fonlama ve aktif kalitesindeki kırılganlık ile mevduatın vadesinin kısa olması başlıca risk unsurları olarak değerlendirildi. Ayrıca, TÜSİAD toplantısında açıklamalarda bulunan Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, varlık kalitesinde sorun bulunmayan Türk bankacılık sektöründe kredi büyümesi ve hanehalkı tasarruf oranlarında görülen gerileme sebebiyle takipteki alacaklar oranında 2016 yılında bir miktar yükselme görülebileceğini belirtti.

SEKTÖREL GELİŞMELER

Kırmızı ette tavan fiyat uygulaması...

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre Ocak ayında dana eti fiyatı yıllık bazda %22,2 artarak 38TL/kg'ın üzerine çıktı. Yaşanan hızlı fiyat artışı nedeniyle geçtiğimiz hafta kırmızı ette tavan fiyat uygulamasına geçildi. Buna göre, tavan fiyat; kıymada 32TL/kg, kuşbaşı ette 34TL/kg olarak belirlendi. Tavan fiyatın bu hafta içinde nihai ürün fiyatlarına yansıtılması bekleniyor. Et fiyatlarının belirlenen tavan fiyatlara yakınsaması halinde orta vadede enflasyonun 20 baz puan civarında gerileyebileceğini öngörüyoruz.

Turizmde sıkıntılı günler...

Dünyanın en büyük tur firması TUI Group, Türkiye'de yaz ayları için yapılan tatil rezervasyonlarının Ocak ayında yıllık bazda %40 gerilediğini açıkladı. 2015'te müşterilerinin %14'ünü oluşturan 2 milyon kişinin Türkiye'ye seyahat ettiğini belirten grup, 2016'da ise 1 milyon müşterisinin Türkiye'ye seyahat etmesini bekliyor. Türkiye'ye yönelik kapasitesini %29 azalttığını ifade eden İngiliz tur firması Thomas Cook ise, İspanya rezervasyonlarının önceki yıllara kıyasla daha hızlı dolduğunu ve bu durumun Türkiye'ye yönelik talebi izleyen günlerde canlandırabileceğini açıkladı. Öte yandan, turizmdeki kayıpların telafi edilmesine yönelik önlemler alınmaya devam ediyor. Gazipaşa, Antalya, Dalaman, İzmir, Kütahya ve Bodrum gibi lokasyonlara 1 Nisan - 31 Mayıs 2016 döneminde turist getiren A grubu seyahat acentelerine uçuş başına 6.000 dolar devlet desteği verileceğine ilişkin karar Resmi Gazete'de yayımlandı.

Otomotiv sektöründe üretim Ocak'ta geriledi.

2015 yılında üretim ve ihracatta rekor seviyelere ulaşan otomotiv sektöründe üretim Ocak 2016'da yıllık bazda %5 oranında geriledi. Sektörde ihracat %13 gerilerken, iç satışlar da %8 oranında düştü. TİM verilerine göre Ocak ayında sektörün AB'ye ve İran'a ihracatının yükseldiği, Rusya'ya ihracatının ise yıllık %67,2 düştüğü görüldü. Öte yandan, otomotiv sektöründe yatırımlar devam ediyor. Geçtiğimiz hafta Mercedes-Benz Aksaray'daki kamyon fabrikasında üretim kapasitesini 2 katına çıkaracağını, Toyota da Adapazarı'ndaki fabrikasının üretim kapasitesini hibrit araç yatırımıyla %90 arttıracığını açıkladı.

Enerjide yatırımlar sürüyor.

Türkiye, İngiltere, Fransa, Kanada ve Bulgaristan'ın nükleer sanayi dernekleri ile teknoloji transferi için işbirliği anlaşması imzaladı. Nükleer enerjide Akkuyu Santral'i'nin 2022 yılında elektrik üretimine başlayacağını ifade eden Enerji Bakanı Berat Albayrak, önümüzdeki 10 yıl içinde enerji sektöründeki toplam yatırımın 110 milyar doları geçeceğini; enerjide arz güvenliği için doğalgaz depolama kapasitesinin, yenilenebilir enerji kaynaklarından ve yerli kömürden elektrik üretiminin artırılmasını hedeflediklerini belirtti. Öte yandan, Rusya krizinden sonra enerji çeşitliliğinin artırılması çalışmaları kapsamında Kuzey Irak-Şırnak doğalgaz boru hattının inşası için minimum 29,9 milyon dolar olmak üzere 4 firmadan teklif alındığı açıklandı.

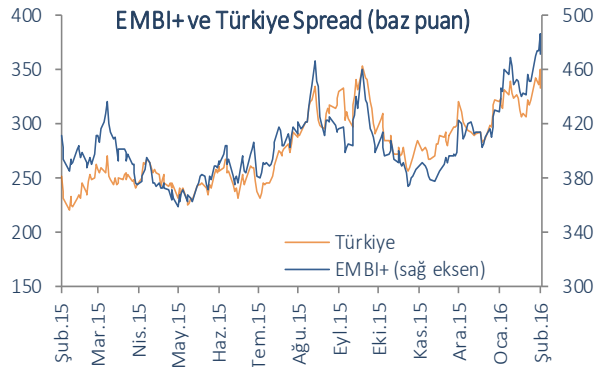
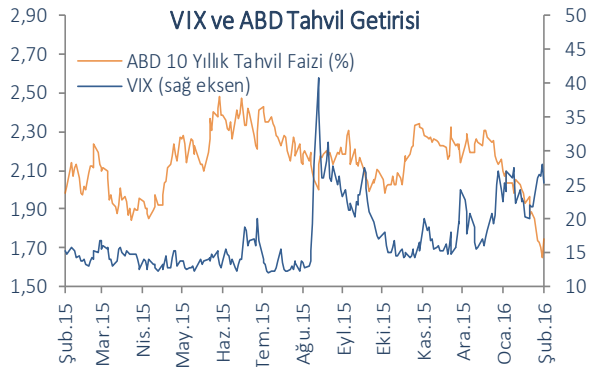
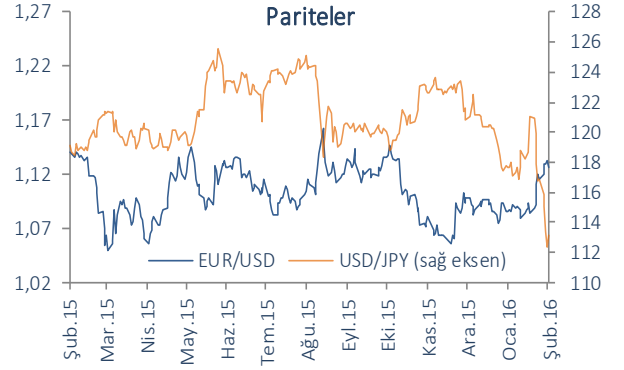
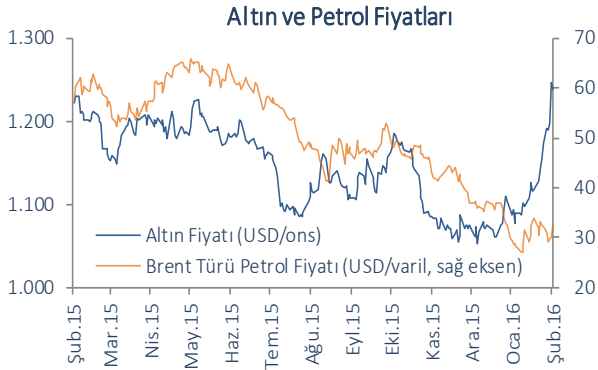
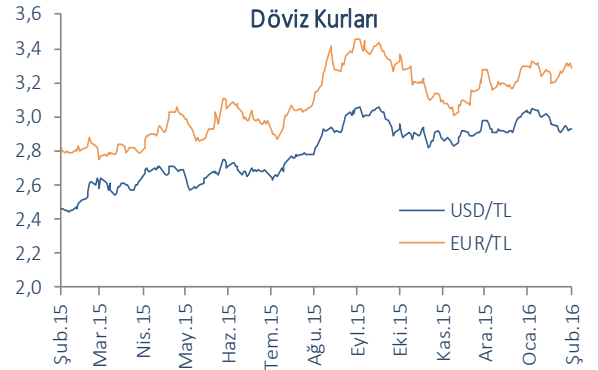
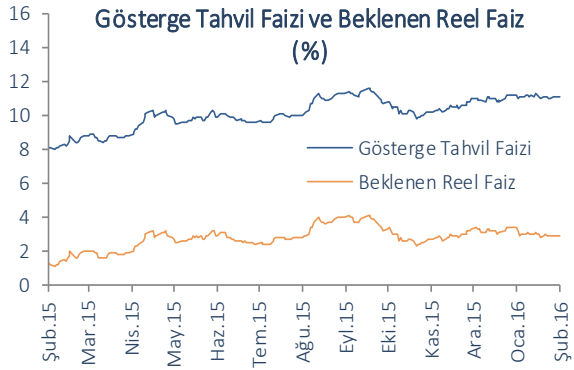
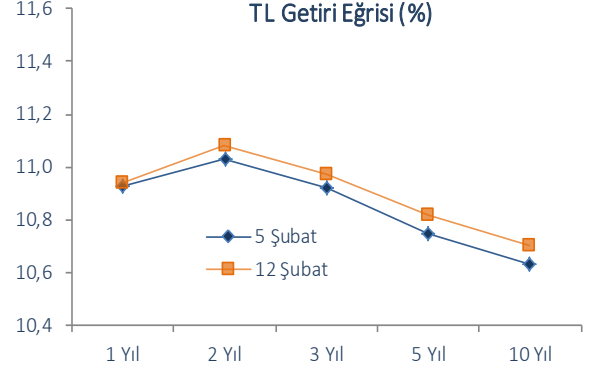
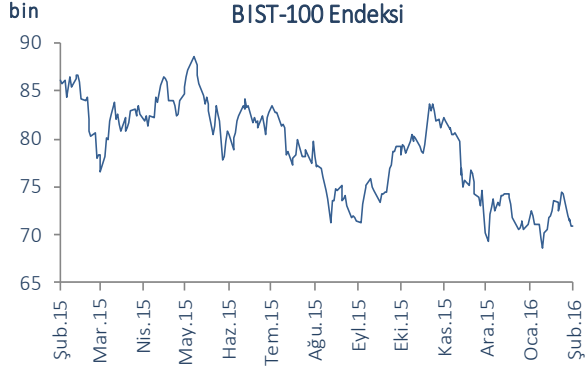
Pamukta dumping şüphesi...

ABD'den ithal edilen pamuk için bir yıldır süren dumping soruşturması neticesinde ABD menşeli pamuğa haksız rekabet yaratarak yerli üreticiye zarar verdiği düşüncesiyle ithalat vergisi getirilmesi planlanıyor. ABD'den ithalat yapan firmaların dumping marjları hesaplanarak, uygulanması gereken ithalat vergisinin de minimum bu seviyede olması gerektiği belirtildi. ABD, 2015 yılında %23 pay ve 538 milyon dolar ile Türkiye'nin en çok pamuk satın aldığı ülke konumunda bulunuyor.

Irak'a vize uygulamasında değişikliğe gidiliyor.

Irak'tan yeni gelecek mültecileri engelleyebilmek için Irak'a vize uygulamasında değişikliğe gidildi. Yeni uygulamayla sınırda kaşe vize uygulamasına son verilirken, iş dünyasının talep ettiğinin aksine Iraklı işadamları bu uygulamadan muaf tutulmadı. Bu uygulama Irak ile iş yapan sektör temsilcilerinde endişelerin artmasına neden oldu. 2015 yılında uzun bir aradan sonra ilk kez 10 milyar doların altına inen Türkiye'nin Irak'a olan ihracatı son 2 yıldır aşağı yönlü seyrini sürdürüyor. TİM tarafından açıklanan güncel verilere göre de Ocak ayında Irak'a yönelik ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %48 oranında geriledi.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
15 Şubat	TÜİK İşgücü İstatistikleri	Kasım	%10,5 (G)
	Maliye Bakanlığı Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri	Ocak	4,2 milyar TL fazla (G)
	Japonya GSYH Büyüme Verisi (Öncü)	2015 4. Çeyrek	yıllıklandırılmış -1,4% (G)
	Çin Dış Ticaret İstatistikleri	Ocak	
16 Şubat	Almanya ZEW Anketi	Şubat	8
	Hazine Kuponsuz 14.12.2016 itfa tarihli devlet tahvili ihracı		
17 Şubat	Hazine İç Borç Ödemesi (1.957 milyon TL)		
	Fed Açık Piyasa Komitesi Toplantı Tutanaqları	Ocak	
	ABD Yeni Konut İnşaatları	Ocak	1,18 milyon
	ABD Üretici Fiyat Enflasyonu	Ocak	-0,2%
	ABD Sanayi Üretimi Verisi	Ocak	0,1%
	ABD Kapasite Kullanımı Verisi	Ocak	76,6%
18 Şubat	TCMB Beklenti Anketi	Şubat	
19 Şubat	TÜİK Tüketici Güven Endeksi	Şubat	
	ABD Tüketici Fiyat Enflasyonu	Ocak	-0,1%

(G) Gerçekleşme

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman Yrd.
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman
dilek.kaya@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.